

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre
„Pentru modificarea Instrucțiunii cu privire la procedura de vot cu urna mobilă
aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 25 lit. a) și c), 32, 80 alin (4) din Codul electoral nr. 325/2022.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
În temeiul art. 25 lit. a) și c) din Codul electoral nr. 325/2022, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală studiază modalitatea organizării și desfășurării alegerilor cu scopul de a perfecționa actele normative în domeniu și procedurile electorale, precum și elaborează și aprobă regulamente și instrucțiuni menite să perfecționeze procedurile electorale. Proiectul de hotărâre a fost elaborat în contextul necesității de a perfecționa și ajusta cadrul legal, ca urmare a identificării unor lacune în cadrul aplicării acestora în procesul electoral, în special în cadrul desfășurării alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional republican din 20 octombrie 2024.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene
Nu este necesitate.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre cuprinde două puncte, după cum urmează: Primul punct se referă la modificarea Instrucțiunii cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023. Modificările vizează în principal eficientizarea aplicării prevederilor legale și adaptarea procesului de votare la realitățile operaționale din ziua scrutinului. De asemenea, se reglementează posibilitatea includerii unui operator al Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” în componența echipei mobile, în cazul în care se procesează un număr mare de cereri (peste 100). Această completare este necesară pentru a asigura identificarea rapidă și corectă a alegătorilor și integritatea evidenței în SIAS „Alegeri”, reducând riscurile de eroare sau fraudă. La fel, în rândul modificărilor propuse este acordarea posibilității alegătorului de a depune cererea cu privire la votarea la locul aflării prin mijloace electronice și a o semna electronic. Al doilea punct se referă la intrarea în vigoare și publicarea în Monitorul Oficial. Hotărârea respectivă va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, prin derogare de la regula generală stabilită la alin. (1) din același articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor fundamentale ale omului sau dacă există alte circumstanțe obiective. Prin urmare, aprobarea respectivei hotărâri în regim de urgență și intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial este necesară în condițiile organizării și desfășurării alegerilor locale noi în unele localități, precum și alegerilor parlamentare din toamna anului 2025.
5. Fundamentarea economico-financiară
Implementarea prevederilor actului normativ propus spre aprobare nu implică cheltuieli financiare suplimentare celor planificate.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Nu este cazul

7. Avizarea și consultarea publică

Informații vizavi de avizarea și consultarea publică a proiectului de hotărâre se regăsesc pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”.

8. Constatările expertizei anticorupție

Expertiza anticorupție este efectuată de către autorul proiectului în corespundere cu Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr. 6 din 20 octombrie 2017 cu privire la aprobarea Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative și Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale.

Conform pct. 7.1 din Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, autorul nu va întocmi un raport de expertiză anticorupție, însă la elaborarea proiectului de act normativ va evita în cuprinsul acestuia normele care pot genera, la aplicare, apariția riscurilor de corupție și va menționa în nota de fundamentare acest fapt.

Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

Autor al proiectului este Comisia Electorală Centrală, fapt ce se încadrează în prevederile art. 16 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Norma menționată stabilește că autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative.

Actul are caracter departamental și este în corespundere cu alin. (4) al art. 16 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește: Regulamentele, instrucțiunile, regulile și alte acte normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se aprobă prin hotărâre sau ordin care se semnează de către conducătorii autorităților emitente.

Rigorile de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului au fost conforme prevederilor stabilite de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Autorul a asigurat informarea publicului despre intenția de elaborare a proiectului de act normativ, prin plasarea pe pagina web oficială a anunțului. La fel, anunțul cu privire la consultarea publică a fost adus la cunoștința părților interesate și societății civile prin plasarea pe pagina web oficială a anunțului, proiectului de act și Notei informative, fiind acordat un termen optim pentru înaintarea recomandărilor, propunerilor și obiecțiilor asupra proiectului.

Scopul proiectului corespunde Codului electoral nr. 325/2022.

Proiectul promovează interesul public, deoarece Comisia Electorală Centrală urmărește perfecționarea cadrului normativ și ajustarea acestuia la actualitatea proceselor și înlăturarea lacunelor identificate în procesul de aplicare a actului normativ în cadrul scrutinelor anterioare.

Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

Conținutul proiectului de act normativ este expus într-un limbaj simplu, clar și conchis cu respectarea stilului oficial administrativ. De asemenea este utilizată o terminologie uniformă, în corespundere cu prevederile legii electorale și cu actele cu caracter normativ aprobate de Comisie.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conțin limitări neîntemeiate și nejustificate, ba chiar vin să protejeze integritatea alegătorului prin a nu-l supune unor riscuri ce îi pot afecta sănătatea și viața.

Reglementările proiectului nu conțin norme de trimitere defectuoase, prevederile actului sunt compatibile cu prevederile legislației și cu actele normative ale Comisiei.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu cade sub incidența expertizei de compatibilitate de a fi efectuată în condițiile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Constatările expertizei juridice se vor prezenta în tabelul de sinteză.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.